

Jaarverslag 2007

Donkere wolken, zwaar weer

Colofon:

Dit jaarverslag, samengesteld door de VAN Speelautomaten Branche-Organisatie, is vastgesteld in de Hoofdbestuursvergadering op 28 mei 2008.

Tekst: Egbert Roozen, bureaudirecteur

VAN Speelautomaten Branche-Organisatie
Bezoekadres: Stationsplein 3J te Rosmalen
Postadres: Postbus 210, 5240 AE Rosmalen
Telefoon: (073) 521 91 56
Fax: (073) 521 12 86
Internet: www.vaninfo.nl
Mail: mail@vaninfo.nl

Inhoudsopgave

Bladzijde:

Inhoudsopgave	2
Voorwoord	3
1. Kengetallen	4
2. Belangenbehartiger	5
3. Kennisbron	7
4. Branchequaliteit	8
5. Ontmoetingsplatform	9
6. Specifiek uit de secties	10
7. 2008	12
8. Samenstelling Hoofdbestuur, sectiebesturen, Commissie van Toezicht Ondernemerscode en VAN-Secretariaat	13
Bijlage 1: branche-kengetallen 2004-2006	15

Voorwoord

Als een donderslag bij heldere hemel rolde op Prinsjesdag 2007 rampspoed over de speelautomatenbranche heen. Geen enkel signaal, geen overleg vooraf. Helemaal niets wees erop, dat het tweede halfjaar van 2007 voor de VAN in zwaar weer zou verlopen.

De oorzaak: het plan van het Kabinet Balkenende IV om kansspelbelasting op speelautomaten te gaan heffen. Niet over de prijzen, wat juridisch het meest zuiver zou zijn geweest, maar over de omzet van de bedrijven. Voortaan geen 19% BTW meer, maar 40,85% kansspelbelasting. Na de eerste klap van verbazing kwam al heel snel het diepe besef, dat de branche door die maatregel tot ondergang gedoemd zou zijn. Het vooruitzicht van vele faillissementen en een groot verlies van banen maakten de VAN echter strijdbaar. Te vechten voor voortbestaan en te zorgen dat de jarenlange en zorgvuldig opgebouwde professionaliteit ook in de toekomst behouden zou kunnen blijven. Het tweede halfjaar werd gedomineerd door politieke lobby. Er werden vele contacten gelegd met pers, politiek, collega-brancheorganisaties en een groot aantal andere betrokkenen. Juist op zo'n moment bewijst de VAN zijn kracht, die het vindt in de saamhorigheid en het draagvlak onder de leden. Het Hoofdbestuur is de leden zeer erkentelijk voor het gestelde vertrouwen. Samen zetten we de strijd tegen de kansspelbelasting onverminderd door!

Door alle perikelen rondom de kansspelbelasting, zijn de andere goede initiatieven die in het verslagjaar op onze agenda stonden, compleet uit beeld verdwenen. Het jaarverslag bewijst hier zijn nut. Tegen de donker bewolkte horizon van 2008, maken we het beeld compleet van een bewogen 2007.

Ik beveel u dit jaarverslag van harte aan.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'A.M. Kok', with a long horizontal stroke extending to the left.

mw. mr. A.M. Kok MBA
voorzitter

1. Kengetallen

De leden van de VAN Speelautomaten Branche-Organisatie vertegenwoordigen samen zo'n 90% van het totaal aantal uitstaande speelautomaten in Nederland. Bij de vereniging zijn bedrijven aangesloten, die actief zijn op het gebied van de exploitatie van speelautomaten in amusementscentra, de exploitatie van speelautomaten in de horeca en de ontwikkeling en verkoop van speelautomaten. Elke branchegroep heeft binnen de VAN een eigen sectie.

Leden:

De VAN telde op 31 december 2007 in totaal 229 leden. Dit aantal is als volgt over de secties te verdelen:

- Sectie Amusementscentra: 43 leden
- Sectie Exploitanten in de Horeca: 166 leden
- Sectie Handel & Industrie: 20 leden

Nieuwe leden:

Er kwamen gedurende het jaar 6 nieuwe leden bij. Zij sloten zich alle aan bij de Sectie Exploitanten in de Horeca.

Opzeggingen:

In 2007 zegden 5 bedrijven, die aangesloten waren bij de Sectie Exploitanten in de Horeca, hun lidmaatschap op. De motivaties voor de beëindiging van het lidmaatschap waren:

- Verkoop van het bedrijf: 2 keer genoemd
- Bedrijfseconomische reden: 2 keer genoemd
- Lidmaatschapskosten te hoog: 1 keer genoemd

In Bijlage 1 van dit Jaarverslag vindt u nog meer cijfers. Deze gaan specifiek over de speelautomatenbranche en zijn verzameld in het kader van het periodieke kengetallenonderzoek, dat in opdracht van de VAN door KPMG wordt uitgevoerd.

2. Belangenbehartiger

De VAN vervult samengevat vier belangrijke rollen, namelijk belangenbehartiger, kennisbron, branchekwaliteit en ontmoetingsplatform. Deze rollen vormen ook de rode draad door dit jaarverslag. In het eerste halfjaar van 2007 kwamen alle rollen in verhouding evenveel aan bod. Door de dreigende kansspelbelasting kwam het accent in het tweede halfjaar sterk op de rol van belangenbehartiger te liggen.

Als vereniging van leden vervult de VAN in de eerste plaats de rol van belangenbehartiger voor de branche als geheel. Dit komt tot uiting in bijvoorbeeld de politieke lobby en het werken aan een goed branche-imago. Daarnaast kunnen leden ook gebruik maken van individueel advies.

Collectieve belangenbehartiging

Door een bundeling van krachten kunnen initiatieven versterkt worden. De VAN wordt gedragen door een brede achterban en dat maakt dat de branche-organisatie een serieuze gesprekspartner is. Zeker als het gaat om politieke contacten, legt de representativiteit van de VAN gewicht in de schaal. Dat gewicht is in het verslagjaar broodnodig geweest. Tot aan Prinsjesdag was de lobby-agenda gevuld met contacten over de nieuwe Wet op de Kansspelen, het wetsvoorstel voor de proef met Kansspelen op Internet en het wetsvoorstel voor de invoering van een rookverbod in de horeca en in de amusementscentra. Na Prinsjesdag kwam daar het Belastingplan 2008 met het voorstel tot heffing van kansspelbelasting op speelautomaten bij. Met name dit laatste voorstel heeft een zware wissel getrokken op de activiteiten van de VAN. De continuïteit van de branche was ernstig in het geding gekomen. Met de door het Kabinet voorgestelde 40,85% kansspelbelasting te heffen over de omzet van de bedrijven, zou de branche in één klap weggevaagd worden. De Motie Van Geel over de gratis schoolboeken zorgde er bovendien nog eens voor, dat de belastingmaatregel al per 1 juli 2008 zou moeten worden ingevoerd. In dit zware weer moest de VAN richting de politiek duidelijk maken, dat deze maatregel absoluut geen doorgang mocht vinden.

Onder druk van kritische vragen vanuit de Tweede Kamer, stelde de Staatssecretaris van Financiën het te heffen percentage enigszins bij. Geen 40,85%, maar 29% over de omzet van de bedrijven. Ook dat zou onvoldoende soulaas bieden om de continuïteit van de branche te waarborgen. De VAN heeft steeds een constructieve houding aangenomen door mee te denken over mogelijke alternatieven. Het heffen van kansspelbelasting over de uitgekeerde prijzen, wat juridisch het meest zuiver is, kan de branche mogelijk maken door het installeren van de zogenaamde fiscusteller in de speelautomaat. Helaas had de Staatssecretaris hier geen oren naar, omdat deze optie niet voldoende geld zou opleveren om onder andere de gratis schoolboeken te kunnen realiseren. De verlaging van het heffingspercentage stemde de Tweede Kamer echter wel tevreden, waarna een meerderheid het Belastingplan goedkeurde.

Het verlaagde percentage was voor de branche slechts een cosmetische daad. Nog steeds zou de branche structureel in het verlies draaien, zoals dat door rapporten van onder andere KPMG duidelijk werd becijferd. Alle hoop werd gevestigd op de Eerste Kamer. Daar lag de laatste strohalm om dit onzalige plan van tafel te halen. Met name de VVD-fractie nam een zeer kritische houding aan en diende een motie in met het verzoek aan de Staatssecretaris om aan te tonen, dat de kansspelbelasting op speelautomaten niet zou leiden tot grote economische schokeffecten voor de branche. Deze motie werd door alle partijen, met uitzondering van Christen Unie en SGP, gesteund. Met de motie in de hand heeft de VAN opnieuw contact met Staatssecretaris De Jager gezocht voor nader overleg. De strijd tegen de kansspelbelasting wordt onverminderd voortgezet.

Euromat

Hoewel de lidstaten in grote mate een eigen kansspelbeleid voeren, wint de Europese regelgeving voortdurend aan invloed. De VAN is aangesloten bij de Europese koepelorganisatie Euromat, die op dat vlak de vinger aan de pols houdt. Contacten in Brussel zijn bijzonder belangrijk om de Europese en nationale wetgeving in de juiste context te kunnen beoordelen en daar waar nodig met behulp van deze contacten bij de sturen. Sinds het verslagjaar vervult de VAN een prominente rol binnen Euromat. VAN-voorzitter mevrouw mr. A.M. Kok MBA werd namelijk op 25 mei gekozen tot Vice-President in het bestuur van Euromat. Vanuit deze positie zal zij op termijn de voorzittershamer overnemen van huidig voorzitter Eduardo Antoja.

Branche-imago

In de begroting 2007 was een budget opgenomen voor het uitvoeren van diverse communicatie-activiteiten. Het accent hierin zou in dit jaar komen te liggen op het benaderen van de belangrijkste stakeholders, zoals politiek en overheid, hulpverlening, branche-organisaties op onder meer het gebied van leisure en vrijetijdsindustrie en wetenschappelijke instellingen. Voor de benadering van de pers werd een uitgebreid persplan opgesteld en is een update gemaakt van het persprotocol.

Ook aan de huisstijl werd gewerkt. Het jaarverslag 2006 kwam bijvoorbeeld uit in de vorm van een speciale brochure, de papieren Nieuwsbrief kreeg een facelift en daarnaast kwam het nieuwe boekje 'Samen Spelen' van de persen rollen. Ter voorbereiding op de communicatie-activiteiten 2008, waarin de spelers en het Nederlandse publiek in het algemeen centraal zouden komen te staan, werd door TNS Nipo een onderzoek uitgevoerd naar spelerswensen en –motieven. De kabinetsplannen voor de heffing van kansspelbelasting zetten medio 2007 een streep door de verdere uitvoering van het communicatieplan. Wel werd er uitgebreid de pers gezocht met de boodschap over de dramatische gevolgen van de belastingmaatregel voor de speelautomatenbranche. Behalve in kranten, heeft de voorzitter van de VAN ook diverse interviews verzorgd voor radio en televisie.

Individuele belangenbehartiging

Naast activiteiten die de VAN ten dienste van de branche als geheel uitvoert, kunnen de leden ook met individuele vragen bij het Secretariaat terecht. Als er bijvoorbeeld problemen zijn bij het verkrijgen van een aanwezigheidsvergunning, dan verleent het Secretariaat juridisch advies en wordt het lid ondersteuning geboden bij het voeren van bezwaarprocedures. Gedurende het verslagjaar maakten diverse leden van deze service gebruik.

Het verzorgen van de belangenbehartiging wordt mede mogelijk gemaakt door de grote betrokkenheid en inbreng van vele leden. Zij zijn actief in diverse werkgroepen en commissies, waarin standpunten worden voorbereid of beleidlijnen voor de toekomst worden uitgestippeld. Het VAN-secretariaat vervult hierbij een faciliterende, begeleidende en uitvoerende rol.

3. Kennisbron

Nieuwe digitale technieken zorgen ervoor, dat alle gewenste informatie voor iedereen binnen handbereik komt. Het woord 'googelen' is intussen een officieel Nederlands woord geworden en vinden we terug in het Groene Boekje voor de Nederlandse Taal.

Die digitale technieken helpen ook de VAN om de rol van kennisbron verder uit te bouwen. De vele informatie die vanuit het werkveld verzameld wordt, kan door de VAN worden bewerkt en voor de leden ontsloten. Naast de belangenbehartiging is de kennisfunctie een tweede belangrijke pijler in het dienstenpallet.

Nationaal Kenniscentrum Kansspelen

In het verslagjaar is verder gebouwd aan het Nationaal Kenniscentrum Kansspelen. Dit initiatief komt voort uit het Actieplan Kansspelen, waarin de VAN en GGZ Nederland samen afspraken hebben gemaakt over het terugdringen van het aantal probleemspelers. Het Kenniscentrum, dat in eerste instantie de vorm van een website heeft gekregen, heeft als doel informatie over soorten kansspelen, de wet- en regelgeving en de hulpverlening bij verslaving overzichtelijk te presenteren. Met name hulpverleners, gemeenteambtenaren, pers en andere stakeholders worden gezien als gebruikers van deze informatie. De ervaring leert, dat zij in hun dagelijks werk behoefte hebben aan dit soort informatie maar daarvoor een centraal loket ontberen. Aan het eind van 2007 stond het Kenniscentrum in de startblokken gereed. De dreigende kansspelbelasting verhinderde, dat het Kenniscentrum spoedig online zou gaan. Op een gunstig moment wordt nog steeds gewacht.

www.vaninfo.nl

Het aantal unieke bezoekers aan de VAN-website steeg in 2007 fors. Waren er in 2006 nog 11.302 unieke bezoekers geregistreerd; in het verslagjaar steeg dit aantal naar 14.213. Samen bekeken zij in totaal 59.661 webpagina's. Het zal niet verbazen, dat de pagina's over wet- en regelgeving het meeste werden bezocht.

dagelijkse nieuwsbrief

Ook het aantal abonnees op de dagelijkse nieuwsbrief steeg in 2007. In totaal 37 leden hebben gedurende het verslagjaar gebruik van deze service gemaakt. De dagelijkse nieuwsbrief bestaat uit artikelen, die via de nieuwsdienst van Howards Home op internet worden opgespoord. Het gaat om berichtgeving vanuit binnen- en buitenland op onder andere het gebied van kansspelen en verslavingszorg.

periodieke digitale nieuwsbrief

De periodieke digitale nieuwsbrief verscheen in het verslagjaar 49 keer en dat is bijna op basis van een wekelijkse frequentie. Naast actualiteiten vanuit de VAN wordt in de periodieke digitale nieuwsbrief ook nieuws vanuit de media opgenomen. Het abonneebestand telt 331 belangstellenden.

nieuwsbrief op papier

Ook al heeft het digitale tijdperk zijn intrede gedaan, voor veel mensen blijft het toch het plezierigste om informatie op papier te blijven ontvangen. In die behoefte wil de VAN graag voorzien door het publiceren van een nieuwsbrief op papier. De inhoud ervan, die VAN-actualiteiten combineert met berichten uit de media, vertoont een redelijke gelijkenis met de periodieke digitale nieuwsbrief. In 2007 kwam de papieren nieuwsbrief, die in samenwerking met Bureau Zondag Stam wordt uitgebracht, in totaal elf keer van de persen rollen.

into the game

In het jaarverslag over 2006 is het magazine Into The Game al aangeduid als de glossy van de speelautomatenbranche. Die status heeft het blad in 2007 weten vast te houden. Into the Game is zes keer verschenen en opnieuw werd een breed scala aan onderwerpen voor het voetlicht gebracht. Het blad verschijnt in een oplage van 1.400 stuks en wordt geproduceerd door Uitgeverij Picidea uit Hilversum. In de Redactieraad hebben namens de VAN de heren A. Kobus, F. Witlox, E. Roozen en J. Wijsman zitting. De heer Witlox is in de loop van het verslagjaar tot de Raad toegetreden als opvolger van de heer H. Stolwerk. Namens Picidea bestaat de vertegenwoordiging in de Redactieraad uit mevrouw J. Hendriks, mevrouw M. van de Mast-Tomesen en de heer H. van der Zanden.

De dreigende kansspelbelasting maakte in het verslagjaar zeer duidelijk, dat goede communicatie en een snelle bereikbaarheid van de leden van groot belang zijn. Met name in de acute nieuwsvoorziening zijn regelmatig ledenberichten via de mail en de fax verzonden. Ook deze informatiekanalen horen bij de instrumenten om de kennisfunctie vanuit de VAN op een goede manier inhoud te geven.

4. Branchekwaliteit

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen staat in Bedrijvig Nederland volop in de belangstelling. De overheid geeft bij de aanbesteding van opdrachten steeds meer de voorkeur aan bedrijven, die hun producten en diensten op een duurzame manier voortbrengen. Banken gaan selectiever om met projecten waaraan zij geld lenen. En in bedrijven waarin mensenwerk de boventoon voert, zoals in de schoonmaak- en glazenwassersbranche, wordt meer en meer aandacht besteed aan de instroom en het behoud van personeel.

Volgens MVO Nederland verkeren de meeste branches en bedrijven nog in de eerste fase, waarin de bewustwording groeit van het feit dat Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen kansen voor de toekomst biedt. Na de fasen van introductie en implementatie, komt de ideale fase in beeld. Die van evaluatie en bijsturen, waarmee Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen een vast onderdeel van de bedrijfsvoering is geworden. Zonder twijfel kan worden gesteld, dat de speelautomatenbranche die fase inmiddels heeft bereikt. Al bijna 10 jaar, in 2008 is het zover, kent de branche een eigen Ondernemerscode. Op het gebied van zorg en nazorg voor de speler, worden activiteiten ondernomen om een goede voorlichting over verslavingsrisico's te realiseren en zijn er in samenwerking met hulpverleningsinstanties mogelijkheden voor hulp gerealiseerd in het geval iemand zich in het spel verliest. Dat beleid wordt regelmatig geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. De branche beschouwt die kwaliteit als een groot goed in het versterken van de eigen integriteit en identiteit.

Commissie van Toezicht op de Ondernemerscode

De Commissie van Toezicht houdt zich bezig met het monitoren van de correcte naleving van de Ondernemerscode. Alle normen, waaraan de VAN-leden zich dienen te houden, staan beschreven in een speciale brochure. In februari 2007 kwam er een nieuwe editie uit. De KEMA-criteria binnen de exploitatie in de horeca zijn in het verslagjaar namelijk aan de Code toegevoegd. Artikel 6.2, waarin een bepaling over het bijhouden van een registratieoverzicht van uitstaande kansspelproducten is opgenomen, is bijvoorbeeld aangevuld met de verplichting ook de in voorraad staande producten in het overzicht op te nemen. Verder kwamen er drie nieuwe bepalingen op het gebied van controle bij, die beschreven staan in de artikelen 6.11, 6.12 en 6.13. De brochure is verstuurd naar alle VAN-leden. Voor belangstellenden is de Code op aanvraag beschikbaar.

Gedurende het verslagjaar werd er één klacht ter behandeling ingediend bij de Commissie van Toezicht. Het betrof een geschil tussen twee VAN-leden vanwege het kennelijk niet respecteren van elkaars contracten. De geplande hoorzitting kon door de perikelen rondom de kansspelbelasting geen doorgang vinden. Zonder verdere behandeling door de Commissie, is de klacht later ingetrokken.

Kwaliteitsaudit op VAN-secretariaat

In 2006 werd het secretariaat door KEMA onderworpen aan een uitgebreide audit. De uitkomst was positief, want het ISO-certificaat werd behouden. Tijdens de tussentijdse audit in augustus 2007, werden er opnieuw goede resultaten geboekt. KEMA stelde vast, dat het algemene kwaliteitsbeleid een verdere verdieping had gekregen. De kwaliteitsborging op het gebied van financiën en informatievoorziening aan de leden werd eveneens aan een grondige analyse onderworpen. Met slechts een paar kleine aanbevelingen in de formulering van de procedures, werd de audit opnieuw met een positief oordeel afgerond. Het ledenonderzoek, dat in oktober plaats zou vinden, is uiteindelijk niet gehouden. Alle prioriteiten zijn op dat moment toegekend aan de strijd tegen de kansspelbelasting.

5. Ontmoetingsplatform

Bij het verder uitbouwen van de professionaliteit en het imago van de branche is een sterk 'wij-gevoel' heel belangrijk. De diverse bijeenkomsten, die de VAN organiseert, zijn goede gelegenheden om collega's te ontmoeten en ervaringen met elkaar uit te wisselen.

De dreigende kansspelbelasting schopte de vergaderplanning in 2007 danig in de war.

Algemene Ledenvergaderingen en Extra Ledenvergaderingen

Op woensdag 30 mei vond in Evenementencentrum Hart van Holland in Nijkerk de eerste Algemene Ledenvergadering van het verslagjaar plaats. Belangrijk agendapunt was de bekrachtiging van het voorzitterschap van mevrouw mr. A.M. Kok MBA. Zij vervulde deze functie al enige tijd ad interim. Nadat de ALV met deze bekrachtiging had ingestemd, kreeg mevrouw Kok het officiële ambtsketen omgehangen door oud-voorzitter de heer H. van Dessel.

De tweede Algemene Ledenvergadering zou in november plaatsvinden, maar deze werd uitgesteld. In plaats daarvan werden er op 4 oktober en 19 november extra ledenvergaderingen gehouden om de leden te informeren over de actualiteiten in de lobby tegen de kansspelbelasting. Op 18 december nam de Eerste Kamer het Belastingplan, onder voorbehoud van de motie Biermans over de kansspelbelasting, aan. Dat resultaat was aanleiding voor een Algemene Ledenvergadering op donderdag 20 december 2007. Tijdens die vergadering werd de betekenis van de motie Biermans toegelicht en aangegeven hoe het vervolg van de lobby er uit zou gaan zien. Op voorstel van het Hoofdbestuur besloot de Algemene Ledenvergadering een Fonds in het leven te roepen om hiermee de kosten voor het inhuren van specifieke deskundigheid en het voeren van juridische procedures te kunnen dekken.

Sectieledenvergaderingen

Elke sectie heeft in de eerste helft van 2007 een eigen Sectieledenvergadering georganiseerd. Vanwege de dreigende kansspelbelasting vonden er in de tweede helft van 2007 geen sectieledenvergaderingen plaats.

Afdelingsvergaderingen

De leden kunnen elkaar ook regelmatig ontmoeten tijdens de afdelingsvergaderingen. De VAN telt negen afdelingen, namelijk Limburg (VAL), Oost-Brabant (VABO), West-Brabant/Zeeland (VABZ), Zuid-Holland/Dordrecht/Rijnmond (VAZ-VAD-VAR), Amsterdam/Noord-Holland (AVA-NAN), Utrecht (VAU), Gelderland (VAG), Oost-Nederland (VANO) en Noord-Nederland (NNA). Elke afdeling bepaalt naar behoefte zijn eigen agenda, waarbij de bespreking van het nieuws vanuit het Hoofdbestuur en de secties en de ervaringen onderweg standaard onderwerpen zijn. De afdelingsvergaderingen, die gemiddeld drie keer per jaar plaatsvinden, zijn toegankelijk voor leden van alle drie de secties.

VAN-Golfdag

Behalve formele vergaderingen biedt de VAN ook de gelegenheid om branchecollega's op een informele manier te ontmoeten. Dat kan bijvoorbeeld tijdens de VAN-Golfdag, die in 2007 op woensdag 13 juni plaatsvond. Zo'n 80 enthousiaste golfers betraden de green voor een partijtje wedstrijd golf of het volgen van een clinic. De beste spelers werden na afloop beloond met een fraaie bokaal.

Voor het uitbouwen van de ontmoetingsfunctie binnen de VAN waren er concrete plannen voor het opzetten van nieuwe platforms. Het doel van deze platforms is specialisten uit de branche bijeen te brengen en hen de kans te bieden ervaringen uit te wisselen op hun specifieke vakgebied. Het voorziene Platforms Fiscale Zaken kwam aanvankelijk niet van de grond vanwege te weinig belangstellenden. Het platform werd in de vorm van een werkgroep echter wel actief in de tweede helft van 2007 toen de plannen over de kansspelbelasting bekend werden. Deze werkgroep heeft vele handvatten aangereikt ter ondersteuning van de lobby. Andere platforms, zoals het Platform Personeel & Organisatie en een werkgroep voor het organiseren van studiereizen, zijn in afwachting van de effecten van de kansspelbelasting voorlopig in de ijskast gezet.

6. Specifiek uit de secties

Naast de activiteiten in de centrale agenda van de VAN, pakten de secties in het verslagjaar ook diverse activiteiten bij de kop. In dit hoofdstuk passeert een aantal van deze activiteiten de revue.

Sectie Amusementscentra (SAC)

Het aantal probleemspelers in Nederland daalt en dit positieve resultaat wordt mede bereikt door de gezamenlijke inspanningen van VAN en GGZ Nederland in het kader van het Actieplan Kansspelen. In het verslagjaar stonden onder andere de realisatie van het doorverwijzingsprotocol, de actualisering van de opleidingen en de vernieuwing van de voorlichtings- en preventiematerialen op de agenda. De voorgestelde kansspelbelasting gooide ook hier roet in het eten. Het doorverwijzingsprotocol bleef in de pen zitten, de aanpassing van de vervolgopleiding verliep anders dan gepland en de realisatie van het voorlichtingsmateriaal liep vertraging op. Aan het eind van het verslagjaar stond het nieuwe voorlichtingsmateriaal echter wel zo goed als in de steigers. Hoofdpersoon in het nieuwe materiaal is Max Credits, die naast de rol van voorlichter ook de rol van gastheer vervult. Er zijn verschillende uitingsvormingen met Max bedacht, maar deze zullen pas uitgebracht worden als er meer duidelijk is over de uitwerking van de kansspelbelasting.

De Sectie Amusementscentra werkt in samenwerking met TNO aan de uitvoering van een proef met het koppelen van witte lijsten. Om deze lijsten te kunnen handhaven, moet er gebruik gemaakt worden van een betrouwbaar toegangscontrolesysteem. Uit een inventarisatie van mogelijkheden bleek controle op basis van vingerafdrukherkenning de beste optie te zijn. Om deze techniek in de praktijk te toetsen zijn voorbereidingen gestart om een proef op locatie uit te voeren. Na het uitschrijven van een offerteronde onder leveranciers van dit soort toegangssystemen, bleven twee mogelijke partners over. Gelet op de kosten van het project, kwamen de activiteiten door de plannen rondom de kansspelbelasting stil te liggen. Begin 2008 besloot de Sectieledenvergadering om de proef toch uit te voeren.

Een ander project, dat eveneens door de kansspelbelasting werd stilgelegd, betrof de ontwikkeling van een elektronisch certificatiesysteem in het kader van kwaliteit. De werkgroep, waarbij ook KEMA en Equise betrokken zijn, was voor wat betreft de introductie van het systeem al in een vergevorderd stadium terecht gekomen. Een aantal bedrijven beproefde het kwaliteitssysteem al in de praktijk. Om het systeem te vervolmaken werd er nog gekeken naar mogelijkheden om er een benchmark en een gasttevredenheidsmeting aan toe te voegen. Bij die fase is het vooralsnog gebleven. Als het tij keert en de omstandigheden zijn gunstig, dan zal de draad van dit project weer opgepakt worden.

Sectie Exploitanten in de Horeca

Ook door de Sectie Exploitanten in de Horeca werd verder gewerkt aan de realisatie van de afspraken vanuit het Actieplan Kansspelen. Hoog op de agenda stond de update van www.speelbewustindehoreca.nl, de website met informatie over spelen op speelautomaten in horeca-gelegenheden. In samenwerking met Koninklijk Horeca Nederland, GGZ Nederland en Bureau Gokhulpverlening werd de informatie aan een kritisch oog onderworpen en werd de site in een nieuw jasje gestoken. De website beoogt drie doelgroepen te bedienen, namelijk de spelers, de horeca-ondernemers en de speelautomatenexploitant. Voor elke doelgroep is er een aparte ingang op de site gecreëerd. Periodiek voeren de horeca-ondernemer en de automatenexploitant een evaluatiegesprek, waarin ook verslavingsaspecten aan de orde komen. Ter ondersteuning hierbij is een checklist opgesteld, die gebruikt kan worden als een gespreksleidraad.

De Commissie Innovatie leverde in het verslagjaar een voorstel voor drie nieuwe spelconcepten op. Het gaat om ideeën voor een speelautomaat in de horeca waarop je met twee personen tegelijk kunt spelen, een speelautomaat waarvan de beelden te projecteren zijn op een groot scherm in de horecagelegenheid en een automaat waarop een gratis rondleiding te maken is. Deze spelconcepten werden aangeboden aan het Hoofdbestuur met het verzoek deze te betrekken in de politieke lobby.

Om een goed beeld te vormen van de specifieke wensen en behoeften van de spelers in de horeca, begeleidde de Commissie Onderzoek een gericht onderzoek op dat vlak door TNS Nipo. De resultaten van dit onderzoek zijn binnen de sectie besproken en dienden mede ter onderbouwing van de communicatiestrategie 2008, waarin het accent op spelers en het Nederlandse publiek in het algemeen zou komen te liggen. Vanwege de kansspelbelasting zijn deze communicatieactiviteiten echter opgeschort.

Tot slot kwam de Denktank in het verslagjaar bijeen om ideeën te verzamelen voor ontwikkelingsmogelijkheden van de branche in de nabije toekomst. De kansspelbelasting plaatste het gedane werk echter in een surrealistisch perspectief.

Sectie Handel & Industrie

Dat er veel op speelautomatengebied te koop is, maakte de traditionele Productpresentatie op woensdag 30 mei duidelijk. De Sectie Handel & Industrie pakte uit met een mooie en complete presentatie van het beschikbare automaten- en accessoireaanbod. Deze keer vond de Productpresentatie plaats in het Evenementencentrum Hart van Holland in Nijkerk. De aankleding van de expositiezaal bood een perfecte entourage, waarin de tentoon gestelde producten goed hun recht kwamen. Gepaste catering en entertainment zorgden voor een gastvrij onthaal. Uit de reacties van de bezoekers is af te leiden geweest, dat de Productpresentatie in deze opzet zeer gewaardeerd is en voor herhaling vatbaar. Door de dreigende kansspelbelasting is nog niet aan te geven wanneer de volgende Productpresentatie gehouden zal worden.

Op technisch gebied werkte de werkgroep GIM II aan de afronding van het voorstel tot aanpassing van Artikel 12 in het Speelautomatenbesluit. Dit artikel heeft betrekking op speelautomaten in de horeca. In de loop van het verslagjaar kon het eindresultaat worden opgeleverd. Aan de hand van het gemaakte voorstel gaat de werkgroep in 2008 verder met de aanpassing van Artikel 13 in het gelijknamige Besluit. Hierin staan de speelautomaten in de amusementscentra centraal. De aanpassingsvoorstellen komen tot stand in een nauwe samenwerking en afstemming met het Ministerie van Justitie, Verispect, GGZ Nederland en AGOG.

7. 2008

Met de donkere wolken van de kansspelbelasting boven het hoofd, geeft 2008 een niet al te hoopvolle aanblik. Er is weinig houvast voor de toekomst en dat maakt dat er in dit verenigingsjaar geen ambitieuze plannen van de grond zullen komen.

Wettelijke zaken zullen de agenda van 2008 domineren.

Stevige lobby tegen kansspelbelasting

De motie Biermans, waarin de Staatssecretaris gevraagd wordt te onderbouwen dat de maatregel niet zal leiden tot grote economische schokeffecten voor de branche, biedt nog een opening voor politieke lobby. Sinds het aannemen van die motie zijn er diverse contacten geweest met de ministeries van Financiën, Justitie en Economische Zaken. Daarnaast wordt ook de Eerste Kamer, aan de hand van uitgevoerde onderzoeken van gerenommeerde adviesbureaus, uitgebreid door de VAN geïnformeerd over de gevreesde effecten van de kansspelbelasting. Alles wordt in het werk gesteld om voor 1 juli 2008 de invoering van de maatregel in zijn huidige vorm van tafel te krijgen. Mocht dat niet lukken, dan rest het voeren van juridische strijd.

Kansspelen op internet

Het Kabinet Balkenende III wilde na een lange voorbereiding haast maken met de nieuwe wet, die het mogelijk moest maken om een proef met kansspelen op internet te gaan voeren. De Tweede Kamer was al akkoord gegaan, maar door de val van dit Kabinet besloot de Eerste Kamer het wetsvoorstel controversieel te verklaren en daarmee niet te behandelen. In 2007 trad het nieuwe Kabinet Balkenende IV aan. De Eerste Kamer heeft de draad van de behandeling van het wetsvoorstel weer opgepakt en zal in 2008 tot definitieve besluitvorming komen. De VAN is om diverse redenen sterk gekant tegen het voeren van deze proef. Ook op dit dossier zal de VAN een uitgebreide lobby voeren.

Wet op de kansspelen

De nieuwe Wet op de Kansspelen heeft lange tijd op zich laten wachten. Zoals het er nu naar uitziet, zal Minister Hirsch Ballin van Justitie zich in april over de nieuwe wettekst buigen. Na de behandeling door de Ministerraad, die in mei wordt verwacht, gaat het wetsvoorstel naar de Tweede Kamer. Het is nog niet duidelijk of de behandeling door de Kamer voor of na het zomerreces zal plaatsvinden. De VAN heeft op het eerste concept van het wetsvoorstel al schriftelijk commentaar geleverd en een en ander mondeling toegelicht tijdens een periodiek overleg met het Ministerie van Justitie. Bij de verdere behandeling van het wetsvoorstel zal de VAN nauwlettend de vinger aan de pols houden.

Rookverbod

Op 1 juli 2008 wordt het rookverbod in de horeca en in de amusementscentra van kracht. Roken mag dan alleen nog maar in een afgesloten ruimte, die als zodanig herkenbaar is. In de eerste helft van 2008 is de afronding van de nieuwe regelgeving door Minister Klink van Volksgezondheid te verwachten. Het is daarna aan de ondernemers in de branche om eventuele voorzieningen voor rokers te treffen. Mede met het oog op de gevreesde kansspelbelasting, had het rookverbod niet ongelukkiger kunnen komen. De VAN zal veel energie steken in een goede informatievoorziening aan de leden over wat de regelgeving precies inhoudt en welke aandachtspunten en alternatieven er zijn bij het inrichten van een rookruimte.

Meldpunt Overvallen/Criminaliteit

En nog een ander onplezierig vergezicht is het toenemend aantal overvallen op amusementscentra. In de eerste helft van 2008 is er al een forse stijging van dit aantal waar te nemen. De Sectie Amusementscentra heeft daarom het initiatief genomen om een speciaal Meldpunt Overvallen op te zetten. Het Meldpunt dient om ervaringen met elkaar uit te wisselen en tips te geven die kunnen helpen bij het voorkomen en oplossen van overvallen. Het is de bedoeling om het Meldpunt operationeel te maken op het ledendeel van de VAN-website (www.vaninfo.nl). Hoewel het Meldpunt zich in eerste instantie zal richten op overvallen, zal de inhoud ervan zich op termijn verbreden naar alle vormen van criminaliteit waarmee de branche te maken heeft.

En verder:

- o start de Sectie Amusementscentra een proef naar het gebruik van vingerafdrukherkenning bij het handhaven en koppelen van de witte lijsten;
- o introduceert de Sectie Amusementscentra in samenwerking met GGZ Nederland nieuw voorlichtingsmateriaal om het risico op kansspelverslaving te verkleinen;
- o en wachten we af wat de donkere wolken zullen gaan brengen.

8. Samenstelling

Hoofdbestuur, sectiebesturen, Commissie van Toezicht Ondernemerscode en Secretariaat

Alles wat door de VAN ondernomen wordt, is mensenwerk. Of het nu gaat om besturen, toezien of uitvoeren. In de samenstelling van het Hoofdbestuur, sectiebesturen, Commissie van Toezicht en het VAN-secretariaat traden in 2007 een paar wijzigingen.

De heer Henk Stolwerk, die een zeer actieve rol binnen de VAN vervulde, overleed op 16 maart 2007 na een kort ziekbed. Hij was onder andere actief binnen het Hoofdbestuur, het sectiebestuur Handel & Industrie, de Commissie van Toezicht en de Redactieraad van Into The Game. De VAN is de heer Stolwerk zeer erkentelijk voor alles wat hij voor de vereniging en voor de branche gedaan heeft.

Op het VAN-secretariaat ontstond in mei 2007 een vacature door het vertrek van mevrouw Sandra Weijers. De vacante functie van Secretaris Sectie Amusementscentra is sindsdien waargenomen door bureaudirecteur Egbert Roozen. Een structurele invulling van deze functie zal pas plaatsvinden als er meer duidelijkheid is over de effecten van de invoering van kansspelbelasting op speelautomaten.

Hoofdbestuur en Sectiebesturen

In het Hoofdbestuur en de Sectiebesturen waren gedurende het verslagjaar 2007 actief:

Hoofdbestuur:

mw. mr. A.M. Kok MBA (voorzitter)	juridische zaken, wet- en regelgeving en public affairs
ir. J.H.M. van Dongen	technische Zaken, internet en automatisering
P.J.C. de Jonge	ondernemerscode, opleidingen en kwaliteitsbeleid
drs. J.W. Keizer	economische zaken, marketing en fiscale zaken
A.F. Kobus (vice-voorzitter)	kenniscentrum en Euromat
ir. A.H. Loontjens	P&O en arbeidszaken (intern)
H. Stolwerk	financiën (tot 16 maart 2007)
mr. T.R.B. Wassink	financiën, reclamecode
F. T.H. Witlox	(tot het Hoofdbestuur toegetreden op 2 mei 2007)

Bestuur Sectie Amusementscentra:

mw. mr. A.M. Kok MBA	JVH Gaming
ir. A.H. Loontjens (voorzitter)	Recreatieprojecten Zeeland/Loontjens Automaten
H. Matheij MBA	Janshen Hahnraaths Group (voorheen: Amusement Activities)
ing. J. de Vries	De Vries & Vet Entertainment
mr. T.R.B. Wassink	Janshen Hahnraaths Group

Bestuur Sectie Exploitanten in de Horeca:

A. Bonder	DOAC Automaten
J. Bosch	Traarbach Speelautomaten
A.G.J.M. Giesbergen	De Roock Automaten
P.J.C. de Jonge	Pierre de Jonge Automaten
A.F. Kobus	JVH Exploitatie (voorheen: Game Hevex Automatenexploitatie)
drs. J.W. Keizer	Inter Amusement Group
J. Meijvis	Pierre de Jonge Automaten
R.A. Midjek	JVH Exploitatie
L.Ph. Michon	Kosmos Speelautomaten
ir. P. Niezing	P. Niezing Automaten
drs. R.W.M. Pelgrom	Pelgrom Automaten
J. Schaddelee MBA	E.U.J.C. Exploitatie
D. Wetsteijn	N. Wetsteijn & Zn

Bestuur Sectie Handel & Industrie:

ir. J.H.M. van Dongen	Eurocoin International
J. van Rheden	Elam Group Electronic Amusement
drs. J.H.W.M. Schiffelers	Janshen Hahnraaths Groothandel
H. Stolwerk (voorzitter tot 16-3-2007)	Game Works
T. van Trier	JVH Gaming Products
F.T.H. Witlox (voorzitter vanaf 22-5-2007)	Amutron Sales and Services

Commissie van Toezicht

De Commissie van Toezicht op de Ondernemerscode was in het verslagjaar als volgt samengesteld:

Mr. M. Zijlstra	extern voorzitter
Mr. C.N.A.M. Claassen	extern lid
Mr. J. Scherphuis	extern lid
Prof. dr. H. van Luijk	extern lid
L. Michon	lid namens Sectie Exploitanten in de Horeca
H. Stolwerk	lid namens Sectie Handel & Industrie (tot 16 maart 2007)
F. van Tilburg	lid namens Sectie Amusementscentra
F.T.H. Witlox	lid namens Sectie Handel & Industrie (vanaf 14 juni 2007)

VAN-secretariaat

Op het Secretariaat waren de volgende collega's actief:

Willeke van Hees	secretaresse
José van Kollenburg	secretaresse
Claartje van Rijkom	huishoudelijk medewerkster
drs. Sandra Weijers	secretaris Sectie Amusementscentra (uit dienst op 1 juni 2007)
drs. Paul Jutte	secretaris Sectie Exploitanten in de Horeca
Herm Tuiten	informatiebeheerder
Egbert Roozen	bureaudirecteur en vanaf 1 juni 2007 secretaris a.i. Sectie Amusementscentra
mr. Jan Willem Wijsman	algemeen secretaris/secretaris Sectie Handel & Industrie

Bijlage 1: Branche-kengetallen

	2004	2005	2006
Omzet			
- horeca	€ 149 mln	€ 127 mln	€ 126 mln
- amusementscentra	€ 430 mln	€ 370 mln	€ 391 mln
- totaal	€ 579 mln	€ 497 mln	€ 517 mln
Kosten			
- horeca	€ 141 mln	€ 113 mln	€ 113 mln
- amusementscentra	€ 332 mln	€ 263 mln	€ 296 mln
- totaal	€ 473 mln	€ 376 mln	€ 409 mln
Winst			
- horeca	€ 8 mln	€ 14 mln	€ 13 mln
- amusementscentra	€ 98 mln	€ 107 mln	€ 95 mln
- totaal	€ 106 mln	€ 121 mln	€ 108 mln
Aantal kansspelautomaten			
- horeca	25.489	24.317	23.478
- amusementscentra			
- single	14.600	13.917	14.360
- meerspeler	694	816	1.001
- totaal	40.783	39.050	38.839
Aantal behendigheidsautomaten			
- horeca			
- amusementscentra	10.140	8.822	8.197
- totaal	1.217	1.104	1.096
	11.357	9.926	9.293
Aantal amusementscentra	282	279	271
Omzet kansspel			
- horeca	€ 139 mln	€ 118 mln	€ 120 mln
- amusementscentra			
- single	€ 305 mln	€ 243 mln	€ 243 mln
- meerspeler	€ 121 mln	€ 124 mln	€ 145 mln
- totaal	€ 565 mln	€ 485 mln	€ 508 mln
Omzet behendigheid			
- horeca	€ 10 mln	€ 9 mln	€ 6 mln
- amusementscentra	€ 4 mln	€ 3 mln	€ 3 mln
- totaal	€ 14 mln	€ 12 mln	€ 9 mln
Gemiddelde omzet per kansspelautomaat			
- horeca	€ 5.453	€ 4.862	€ 5.101
- amusementscentra (single)	€ 20.890	€ 17.484	€ 16.926
Aantal verkochte kansspelautomaten (incl. meerspelers)	6.518	4.885	5.583
Werkzame personen	3.540	2.998	3.107

Bron: kengetallenonderzoek 2006, KPMG maart 2008